

DIGITALE GELETTERDHEID

volgens PISA

ikwilhelpen - Homepage - E005P01 - Internet Browser

Adres: <http://www.ikwilhelpen.org>

ikwilhelpen.org Maaikes blog

ikwilhelpen.org
Dé plaats voor vrijwilligerswerk.

[Home](#)
[Nieuwste aanbiedingen](#)
[Hulpmiddelen](#)
[Sitemap](#)

Vrijwilligers

Wist je dat?
ikwilhelpen is een non-profit organisatie. Elk jaar helpen we honderden vrijwilligers van alle leeftijden om contact te maken met non-profit en maatschappelijke organisaties. We zijn afhankelijk van publieke giften om ons werk te steunen.

Op zoek naar een boeiende plaats voor vrijwilligerswerk?
[Vind nu een aanbieding](#)

IKWILHELPEN: Taak 3 [E005Q03]
Open de link waar Maaïke naar verwijst in haar bericht van 1 januari. Wat is de hoofdfunctie van deze website?

- ☐ Mensen aanmoedigen om producten van **ikwilhelpen** te kopen.
- ☐ Mensen aanmoedigen om geld te geven aan mensen in nood.
- ☐ Mensen uitleggen hoe je geld kan verdienen met vrijwilligerswerk.
- ☐ Mensen informatie geven over manieren waarop je als vrijwilliger aan de slag kan gaan.
- ☐ Mensen in nood vertellen waar ze hulp kunnen vinden.

Laptops, tablets, smartphones, netbooks, WIKI's, podcasting, ... zijn niet meer weg te denken uit onze maatschappij. Vaak hebben we het gevoel dat jongeren er beter en sneller mee overweg kunnen dan volwassenen. Maar wat kunnen en kennen 15-jarigen nu precies als het gaat over digitale geletterdheid? Dit werd aan de hand van een aantal digitale items zoals hierboven gemeten in de laatste PISA-cyclus.

Wat is PISA?

(Programme for International Student Assessment)

Het PISA (Programme for International Student Assessment) onderzoek test om de drie jaar de kennis en vaardigheden die essentieel zijn voor een volwaardige deelname aan de moderne maatschappij. Het focust daarbij op leesvaardigheid, wiskunde en wetenschappen. In 2009 werd een vierde fase van het PISA-onderzoek afgerond, met hoofdzakelijk aandacht voor leesvaardigheid.

Wat is ERA?

(Electronic Reading Assessment)

In 2009 kreeg het lezen van digitale teksten voor het eerst een plaats in PISA onder de naam "Electronic Reading Assessment", kortweg ERA. De opmars van de digitalisering en de bijhorende toename van digitale teksten beïnvloedde de laatste 10 jaar de manier waarop mensen lezen enorm. Er zijn goede redenen om aan te nemen dat de specifieke kenmerken van digitale teksten (in het bijzonder hun dynamisch karakter in vergelijking met het statische van de teksten in gedrukte media) vragen om specifieke tekstverwerkingsvaardigheden. De digitale ERA-bevraging van PISA wil net die vaardigheden van jongeren in het omgaan met, verstaan, evalueren en integreren van digitale teksten in detail onderzoeken om een accuraat beeld te krijgen van hun digitale leesvaardigheid.

PISA definitie (digitale) leesvaardigheid: 'het begrijpen, het gebruiken van, het reflecteren op en het zich inlaten met geschreven teksten, zodat iemand zijn doelen kan bereiken, zijn kennis en capaciteiten kan ontwikkelen en kan participeren in de maatschappij'.

Welke vragen gebruikt ERA?

Een voorbeeld van een ERA-vraag staat op de voorpagina van deze folder. Meestal bevatten ERA-items, net als dit voorbeelditem, non-verbale elementen (foto's, animaties of illustraties), maar geschreven taal blijft het belangrijkste onderdeel. Verbale taal (bijv. in de vorm van liedjes of stukken gesproken tekst) wordt niet opgenomen in de vragen. Digitale teksten worden binnen PISA gezien als het type geschreven tekst dat navigatiemogelijkheden bevat waardoor de lezer heen en weer kan gaan tussen pagina's en sites. In de vraag van het voorbeelditem wordt specifiek gevraagd om een weblink te openen en dan de functie van de geopende website te identificeren. Deze voorbeeldvraag is relatief eenvoudig omdat de lezer via navigatie enkel duidelijk omschreven informatie moet terugvinden en interpreteren. Integratie van informatie uit verschillende sites of bronnen is daarbij niet nodig en er is geen tegenstrijdige informatie aanwezig. Vragen van een hoger vaardigheidsniveau impliceren bijvoorbeeld dat de lezer onvertrouwde informatie kan terugvinden, analyseren en kritisch evalueren en dat de lezer zelf criteria kan aanmaken om teksten te evalueren.

Hoe presteren Vlaamse leerlingen op digitale geletterdheid?

Niet alle PISA-landen namen deel aan de digitale bevraging. Van de 65 landen die aan PISA2009 deelnamen kozen 16 OESO-landen en 3 partnerlanden om ook de digitale leesvaardigheidstest af te nemen. In de rangschikking van die landen volgens hun gemiddelde prestatie voor digitale leesvaardigheid neemt Vlaanderen met een score van 521 punten de vierde plaats in; een prestatie gelijk aan die van Japan. Enkel Korea, Nieuw-Zeeland en Australië halen een gemiddelde prestatie die significant hoger ligt.

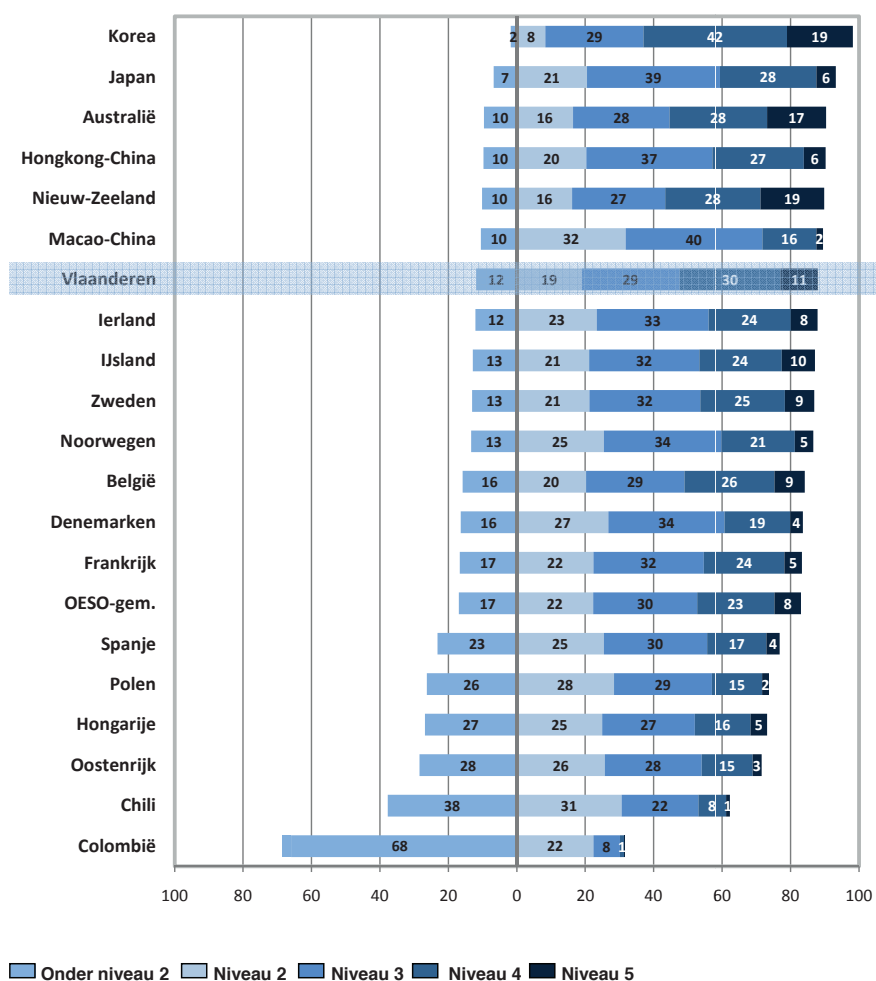
Landen	Digitale leesvaardigheid	Algemene leesvaardigheid (PISA2009)	Verskil tussen digitale en algemene leesvaardigheid*
Korea	568 (3.0)	539 (3.5)	28.31
Nieuw-Zeeland	537 (2.3)	521 (2.4)	16.48
Australië	537 (2.8)	515 (2.3)	21.70
VLAANDEREN	521 (2.6)	519 (2.3)	2.79
Japan	519 (2.4)	520 (3.5)	-0.63
Hongkong-China	515 (2.6)	533 (2.1)	-18.36
IJsland	512 (1.4)	500 (1.4)	11.56
Zweden	510 (3.3)	497 (2.9)	12.90
Ierland	509 (2.8)	496 (3.0)	13.27
België	507 (2.1)	506 (2.3)	1.45
Noorwegen	500 (2.8)	503 (2.6)	-3.28
OESO-gemiddelde	499 (0.8)	499 (0.7)	0.01
Frankrijk	494 (5.2)	496 (3.4)	-1.35
Macao-China	492 (0.7)	487 (0.9)	5.29
Denemarken	489 (2.6)	495 (2.1)	-5.99
Spanje	475 (3.8)	480 (3.1)	-4.95
Hongarije	468 (4.2)	494 (3.2)	-25.84
Polen	464 (3.1)	500 (2.6)	-36.96
Oostenrijk	459 (3.9)	470 (2.9)	-11.70
Chili	435 (3.6)	449 (3.1)	-14.85
Colombia	368 (3.4)	412 (3.6)	-43.06

* Getallen in vet geven significante verschillen aan

Niveau 2 is het laagste niveau van digitale geletterdheid dat PISA definieert. Leerlingen die onder dit niveau presteren bezitten meestal wel de basisvaardigheden voor digitale geletterdheid (zoals het scrollen of het navigeren naar duidelijk geëxpliciteerde informatie in een korte elektronische tekst), maar ze bezitten niet de vaardigheden die tegemoet komen aan de digitale leeseisen van de moderne maatschappij. Overheen de OESO-landen bereikt 17% van de 15-jarigen niveau 2 niet. In Vlaanderen bedraagt dit percentage 12%.

Er bestaan op dit vlak wel grote verschillen tussen landen: zo is bovenvermeld percentage slechts 2% in Korea, terwijl 38% van de Chileense 15-jarigen niveau 2 niet haalt. Aan de andere kant van de schaal zijn de verschillen tussen landen niet kleiner. In Vlaanderen scoort 41% van de leerlingen op de twee hoogste vaardigheidsniveaus voor digitale geletterdheid. Leerlingen die op deze niveaus presteren, kunnen complexe informatie uit verschillende digitale bronnen samenbrengen en kritisch evalueren. Overheen de OESO-landen presteert gemiddeld 31% van de leerlingen op deze hoogste 2 niveaus; in Korea loopt dit tot op tot 60%.

Percentage leerlingen volgens hun hoogste niveau voor DIGITALE LEEVAARDIGHEID (ERA)

Kunnen de PISA prestaties voor digitale leesvaardigheid vergeleken worden met de PISA leesprestaties op papier?

Omdat de teksten die gebruikt worden bij de digitale bevraging veel vaker een combinatie van teksten en/of niet doorlopende elementen zoals tabellen, figuren, ... bevatten en ook omdat de vaardigheden nodig voor de digitale bevraging vaker een combinatie zijn van vaardigheden, rapporteert PISA digitale geletterdheid op een andere schaal dan de leesvaardigheidsschaal gebruikt voor de testen met pen en papier.

De gemiddelde score voor de twee leesvaardigheidsschalen verschilt niet overheen de OESO-landen: beiden bedragen ze 499 punten. De gemiddelde prestatie op de digitale ERA-schaal (521 punten) ligt in Vlaanderen 3 punten hoger dan die bij de algemene geletterdheidsschaal (519), maar dit verschil is niet significant.

In Vlaanderen presteren jongeren gemiddeld dus niet anders op digitale leesvragen dan op leesvragen die op papier worden aangeboden.

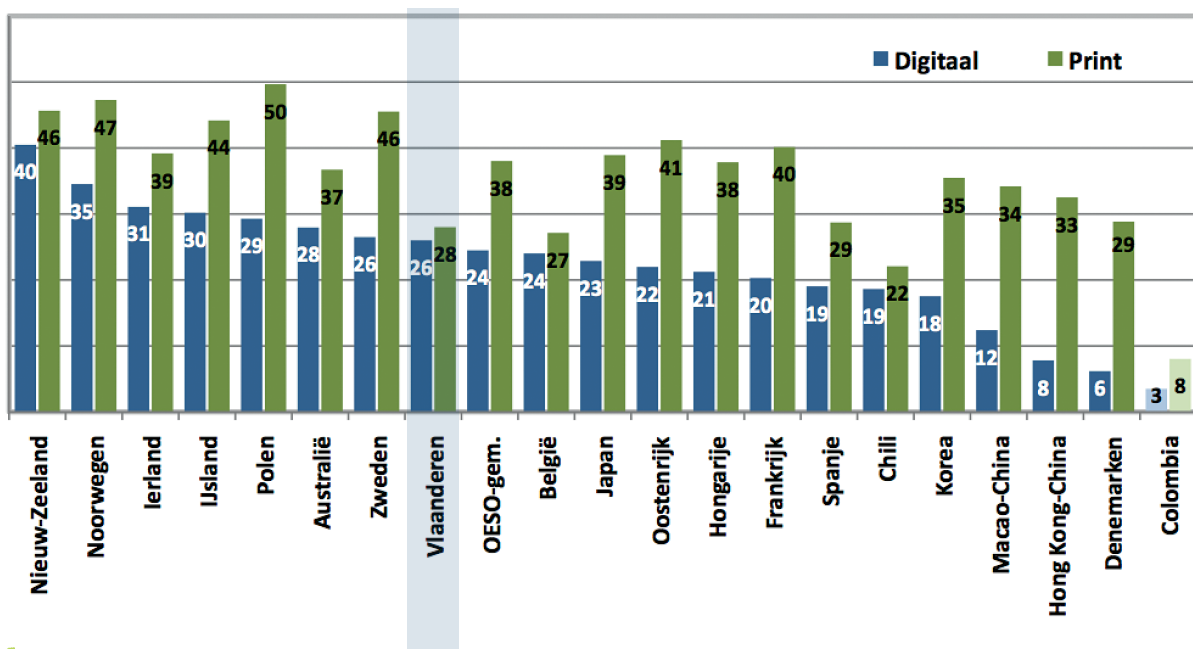
In tegenstelling tot de Vlaamse situatie is het verschil in Australië, Ierland, IJsland, Korea, Nieuw-Zeeland, Zweden en Macao-China wel groot genoeg om te zeggen dat leerlingen daar gemiddeld beter presteren op digitale geletterdheid dan op algemene leesvaardigheid. In Oostenrijk, Chili, Denemarken, Hongarije, Polen, Colombia en Hongkong-China is de situatie dan net omgekeerd en zijn 15-jarigen beter in het oplossen van leesvragen op papier dan de digitale leesvragen.

Presteren meisjes ook bij digitale teksten beter voor leesvaardigheid?

Sinds de eerste PISA-cyclus in 2000 presteren meisjes in alle landen beter voor leesvaardigheid dan jongens. Bij PISA2009 was het gemiddelde puntenvoordeel voor algemene leesvaardigheid van de meisjes overheen de OESO-landen 38 scorepunten. Is dit ook zo voor digitale leesvaardigheid?

Overheen de OESO-landen is het prestatieverschil voor digitale leesvaardigheid met 24 punten (in het voordeel van de meisjes) kleiner dan voor algemene leesvaardigheid. In de meeste landen is het geslachtsverschil aanzienlijk kleiner voor digitale leesvaardigheid dan voor algemene leesvaardigheid. In Vlaanderen is dit anders: bij de algemene leesvaardigheidsschaal presteerden Vlaamse meisjes 28 punten hoger dan jongens; bij de digitale leesvaardigheidsschaal is dit verschil nagenoeg hetzelfde, namelijk 26 punten.

Verskil in prestatie tussen jongens en meisjes

Beschikken alle Vlaamse 15-jarigen anno 2009 over een computer en internet?

In 2000 beschikte 88% van de Vlaamse leerlingen over een **computer thuis**. Dit percentage is in 2009 gestegen tot 98%, wat in de lijn ligt van het internationale gemiddelde van 94%.

Dezelfde tendens, maar spectaculairder, is terug te vinden bij de **internetverbindingen**. In 2000 had 47% van de Vlaamse leerlingen een internetverbinding thuis. In 2009 heeft slechts een kleine minderheid (minder dan 2%) van de leerlingen thuis geen toegang tot internet. Alleen in de Scandinavische landen Denemarken, Finland, IJsland, Noorwegen en Zweden ligt dit percentage lager. Overheen de OESO-landen ligt dit gemiddelde op 11%.

Ook op school beschikken nagenoeg alle Vlaamse 15-jarigen over een computer en internet: 98% van de Vlaamse leerlingen zegt een computer beschikbaar te hebben op school en evenveel leerlingen rapporteert toegang tot internet op school. Het internationaal gemiddelde ligt telkens op 93%.

Hoe vaak gebruiken 15-jarigen de computer en internet?

De groep 15-jarigen die nog nooit een computer gebruikte is nagenoeg verwaarloosbaar: minder dan 1% overheen de OESO-landen en in Vlaanderen amper 0,3%.

90% van de Vlaamse 15-jarigen gebruikt een computer thuis; 5% van de Vlaamse leerlingen zegt thuis een computer te hebben maar hem niet te gebruiken. **Van de 10% leerlingen die thuis geen computer gebruiken, gebruikt drie kwart (7,5%) wél een computer op school.** Dit betekent dat 2,5% van de Vlaamse leerlingen noch thuis, noch op school een computer gebruikt. De computers in de Vlaamse scholen worden goed benut door leerlingen die thuis geen PC hebben. Alleen in Denemarken ligt het percentage leerlingen dat thuis geen computer heeft, maar er wel één gebruikt op school hoger (78%), maar het verschil met Vlaanderen is niet significant.

Zoals in alle landen, behalve Thailand en Jordanië, ligt in Vlaanderen het internetgebruik thuis hoger dan op school. Bijna alle Vlaamse 15-jarigen (98%) gebruiken thuis internet en 83% gebruikt internet op school. Het gemiddelde verschil in percentage tussen internetgebruik thuis en op school ligt over alle OESO-landen op 18%. In Vlaanderen ligt dit in dezelfde orde van grootte (15%).

Waarvoor gebruiken 15-jarigen thuis ICT?

Net als overheen de OESO-landen wordt in Vlaanderen ICT thuis het vaakst gebruikt om te surfen op internet: bijna 90% van de Vlaamse 15-jarigen surft minstens wekelijks. Ook online chatten en e-mailen zijn bij onze jongeren zeer populair: meer dan 80% rapporteert dit minstens wekelijks te doen. Van de 28 OESO-landen waarvoor er voor deze vraag gegevens beschikbaar zijn, wordt slechts in 13 landen eenzelfde percentage van meer dan 80% genoteerd voor wekelijks chatten en in slechts vier landen rapporteert meer dan 80% van de leerlingen wekelijks e-mail te gebruiken. Tenslotte zegt **iets meer dan de helft van de Vlaamse 15-jarigen een persoonlijke website of weblog te onderhouden. Daarmee is Vlaanderen internationaal de absolute koploper!**

ICT GEBRUIK THUIS VOOR ONTSPANNING	PERCENTAGE 15-JARIGEN dat tenminste één keer per week ICT gebruikt thuis voor de activiteit	
	VLAANDEREN	OESO-GEMIDDELDE
Spelen van online spelletjes voor één speler	43% (0.9)	45% (0.2)
Spelen van multiplayer online spelletjes	32% (1.0)	35% (0.2)
E-mail gebruiken	83% (0.6)	68% (0.1)
Online chatten (bv. MSN®)	85% (0.6)	75% (0.1)
Surfen op internet voor het plezier (bv. om filmpjes te bekijken op YouTube™)	89% (0.4)	83% (0.1)
Muziek, films, spelletjes of software downloaden van het internet	70% (0.8)	66% (0.2)
Een persoonlijke website, weblog of blog opstarten en onderhouden	55% (0.9)	30% (0.1)
Deelnemen aan online forums, virtuele gemeenschappen of werelden (bv. Second Life® of MySpace™)	30% (0.8)	45% (0.2)

Hoe regelmatig gebruiken 15-jarigen de computer voor hun schoolwerk?

Overheen de OESO-landen geeft ongeveer de helft van de 15-jarigen aan dat ze de computer thuis regelmatig gebruiken om hun huiswerk te maken of om te surfen op het internet voor huiswerk. In Vlaanderen liggen die percentages iets hoger, maar niet zo opmerkelijk als bijvoorbeeld in Australië, Denemarken en Noorwegen waar telkens meer dan 70% van de leerlingen aangeeft de computer minstens wekelijks te gebruiken voor huiswerk en meer dan 60% rapporteert minstens wekelijks 'huiswerkgerelateerd' te surfen. Vlaamse jongeren volgen ook de internationale tendens

van meer met andere leerlingen over huiswerk te communiceren dan met leerkrachten. Deze laatste activiteit wordt door Vlaamse jongeren het minst gerapporteerd; amper 10% van de leerlingen geeft aan dit minstens wekelijks te doen.

ICT GEBRUIK THUIS VOOR SCHOOLWERK	PERCENTAGE 15-JARIGEN dat tenminste één keer per week ICT gebruikt thuis voor de activiteit	
	VLAANDEREN	OESO-GEMIDDELDE
Huiswerk maken op de computer	59% (1.1)	50% (0.2)
Surfen op internet voor huiswerk (bv. om een verhandeling of presentatie voor te bereiden)	52% (1.0)	46% (0.2)
E-mail gebruiken om met andere leerlingen over huiswerk te communiceren	39% (0.9)	34% (0.2)
E-mail gebruiken om met leerkrachten over huiswerk te communiceren en om huiswerk of andere taken in te dienen	10% (0.7)	14% (0.1)
Documenten van de schoolwebsite downloaden of raadplegen (bv. lesrooster of cursusmateriaal) of er documenten opzetten	17% (1.1)	23% (0.2)
De schoolwebsite nakijken op nieuwe mededelingen (bv. aanwezigheden van leerkrachten)	17% (1.3)	21% (0.2)

Gebruiken jongens meer ICT dan meisjes?

Het PISA-onderzoek werkt vaak met indexen. Zo werd er een index samengesteld voor computergebruik thuis voor ontspanning en een index voor computergebruik thuis voor schoolwerk. Op basis van deze indexen kunnen we de globale geslachtsverschillen voor de twee soorten computergebruik thuis bekijken.

In Vlaanderen gebruiken, net zoals in alle deelnemende landen, meer jongens (indexscore 0.11) dan meisjes (indexscore -0.12) thuis een computer voor ontspanning. Dit verschil is significant, maar kleiner dan het internationale verschil van 0.32.

Anderzijds **gebruiken Vlaamse meisjes wel vaker thuis een computer voor schoolwerk dan jongens (indexscores van resp. 0.16 en 0.06).** Voor Vlaanderen is dit verschil significant, maar deze situatie geldt niet voor alle landen. In 14 OESO-landen gebruiken meisjes de computer thuis significant vaker voor schoolwerk dan jongens, maar in vier landen (Griekenland, Turkije, Slovenië en Portugal) geldt net de omgekeerde situatie.

Is er een verband tussen socio-economische achtergrond en de manier waarop leerlingen een computer gebruiken?

In Vlaanderen gebruiken leerlingen met een bevoorrechtte socio-economische achtergrond niet vaker een computer thuis voor ontspanning dan leerlingen met een benadeelde socio-economische achtergrond. Daarmee behoort Vlaanderen samen met Noorwegen en Zwitserland tot de enige 3 OESO-landen waar socio-economische achtergrond geen significante rol speelt in het computergebruik voor ontspanning. Opvallend is ook de situatie in Korea, waar leerlingen met minder goede socio-economische achtergronden de computer net vaker de computer gebruiken voor ontspanning dan leerlingen uit meer bevoorrechte milieus.

Voor het computergebruik thuis voor schoolwerk volgen de Vlaamse bevindingen wel de internationale tendens: ook in Vlaanderen gebruiken 15-jarigen met een bevoorrechtte socio-economische achtergrond thuis vaker een PC voor schoolwerk dan 15-jarigen met een benadeelde socio-economische achtergrond.

Waarvoor gebruiken 15-jarigen ICT op school?

Waar het Vlaamse percentage regelmatige ICT-gebruikers thuis voor schoolwerk voor elke activiteiten steeds rond het internationaal gemiddelde lag, zien we dat de Vlaamse percentages voor ICT gebruik op school vaak een stuk lager liggen dan het internationaal gemiddelde. Zo chatten significant minder Vlaamse 15-jarigen regelmatig op school, gebruiken ze minder regelmatig e-mail op school, surfen ze op school minder regelmatig op internet voor huiswerk, spelen ze minder vaak simulatiespelen op school, maken ze minder regelmatig huiswerk op een schoolcomputer of gebruiken ze minder regelmatig schoolcomputers voor een groepstaak of om met andere leerlingen te communiceren. Een vergelijking over alle deelnemende landen leert ons dat het Vlaamse percentage van regelmatige gebruikers voor deze taken altijd tot de laagste 10 behoort.

ICT GEBRUIK OP SCHOOL	PERCENTAGE 15-JARIGEN dat tenminste één keer per week ICT gebruikt op school voor de activiteit	
	VLAANDEREN	OESO-GEMIDDELDE
Online chatten op school	5.9 (0.5)	14.8 (0.2)
E-mail gebruiken op school	11.6 (0.9)	18.9 (0.2)
Surfen op internet voor huiswerk	18.8 (1.0)	39.2 (0.2)
Documenten van de schoolwebsite downloaden of raadplegen of er documenten deponeren (bv. via intranet)	15.3 (1.0)	15.3 (0.1)
Taken op de schoolwebsite deponeren	14.8 (1.0)	9.2 (0.1)
Simulatiespelen spelen op school	5.4 (0.5)	9.7 (0.1)
Oefeningen maken (bv. voor het leren van een vreemde taal of voor wiskunde)	14.8 (0.7)	14.2 (0.1)
Huiswerk maken op een schoolcomputer	9.6 (0.8)	18.1 (0.1)
De schoolcomputers gebruiken voor een groepstaak of om met andere leerlingen te communiceren	13.1 (0.7)	22.0 (0.2)

Hoe positief staan leerlingen tegenover computers?

Vlaamse leerlingen zeggen het leuk te vinden om met een computer te werken (93%). Met dit percentage deelt Vlaanderen de eerste plaats met OESO-landen Duitsland, IJsland en Oostenrijk. Ze vinden het ook belangrijk om met een computer te werken, maar doen het minder uit interesse. Het percentage Vlaamse leerlingen dat een computer gebruikt omdat ze het interessant vinden (73%) ligt lager dan het OESO-gemiddelde (76%). Alleen in Australië, Finland, Nieuw-Zeeland, Korea, Singapore, Japan, Turkije, IJsland en Denemarken ligt dit percentage nog lager.

STELLING	PERCENTAGE leerlingen dat (volledig) akkoord gaat met de stelling	
	VLAANDEREN	OESO-GEMIDDELDE
Het is erg belangrijk voor mij om met een computer te werken.	88% (0.5)	83% (0.1)
Spelen of werken met een computer is heel leuk.	93% (0.5)	87% (0.1)
Ik gebruik een computer omdat dit mij heel erg interesseert.	73% (0.7)	76% (0.1)
Ik vergeet de tijd wanneer ik op de computer werk.	70% (0.7)	69% (0.1)

Is er een verband tussen PC bezit/gebruik thuis en prestatie voor digitale geletterdheid?

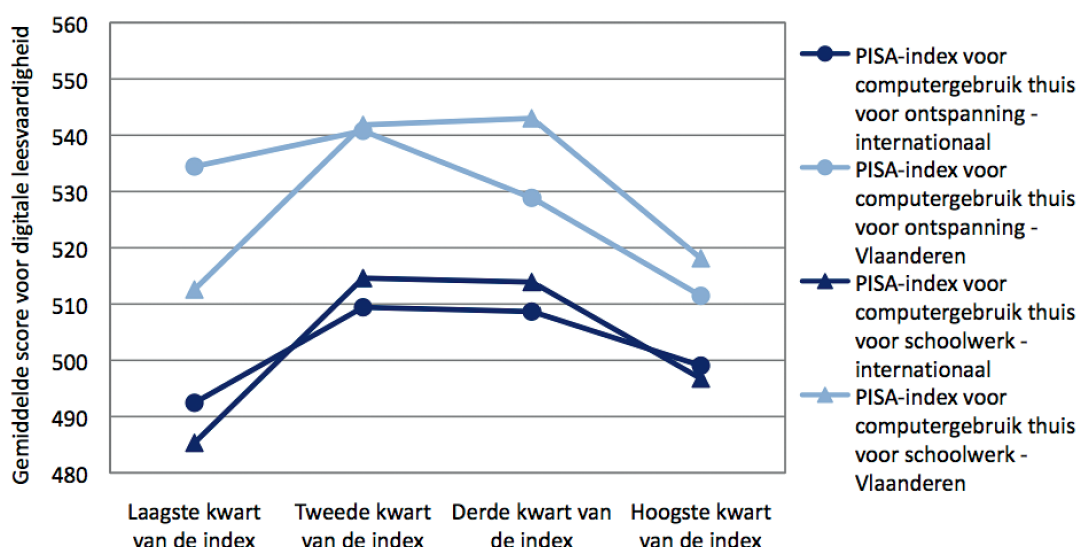
In alle 19 landen die aan ERA deelnamen, scoren 15-jarigen die thuis geen computer hebben significant lager voor digitale geletterdheid dan leerlingen die wel een PC hebben thuis. Overheen de OESO-landen bedraagt het verschil 73 punten. In Vlaanderen is dit scoreverschil iets groter, namelijk 85 punten; een verschil dat significant blijft na uitzuivering voor socio-economische status.

Niet alleen het bezit van een PC thuis, maar ook de frequentie waarmee leerlingen de PC thuis gebruiken heeft een verband met de prestatie voor digitale leesvaardigheid. Om dit na te gaan worden de PISA-indexen gebruikt om vier groepen leerlingen te onderscheiden. De (25%) leerlingen die het gebruik het minst rapporteren, vormen het laagste kwart van de index; de (25%) meest intense gebruikers vormen het hoogste kwart. De twee middelste kwartielen vormen samen steeds de groep “gematigde” gebruikers.

Overheen de OESO-landen presteren de gematigde gebruikers beter dan groepen die de computer thuis zelden of net intensief gebruiken. Zowel bij het gebruik van de computer thuis voor ontspanning als voor schoolwerk stijgt de gemiddelde prestatie van de groep die zelden de PC gebruikt naar de groep gematigde gebruikers om dan terug te vallen bij de groep intensieve gebruikers doch zonder daarbij onder de prestatie van het laagste kwart uit te komen (donkere lijnen in de onderstaande figuur).

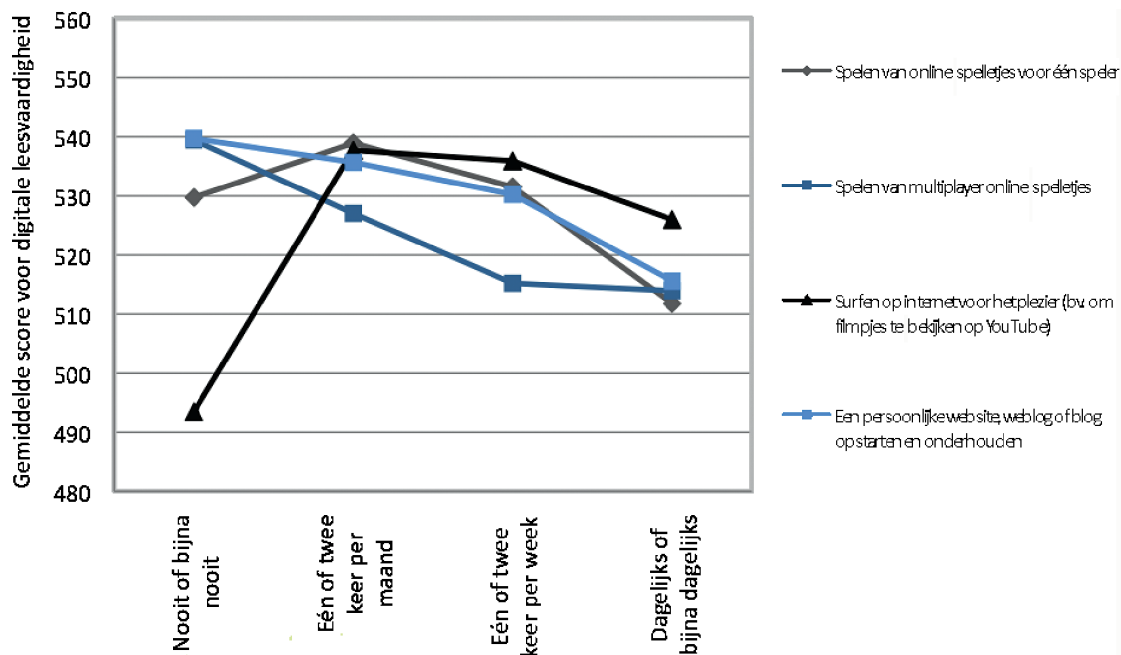
In Vlaanderen vertonen de twee lijnen een verschillend verloop. Bij computergebruik thuis voor ontspanning valt de prestatie van de groep intense gebruikers in die mate terug dat ze minder goed presteren dan de groepen die de computer zelden of gematigd gebruiken voor ontspanning. Bij computergebruik thuis voor schoolwerk vertoont de Vlaamse lijn een gelijkaardig verloop als de internationale lijnen. Gematigde gebruikers halen een hogere prestatie dan de groep die de computer zelden gebruikt voor schoolwerk en de intensieve gebruikers halen een prestatie die onder die van de gematigde gebruikers, maar boven die van de groep met het laagste gebruik ligt.

**Score voor digitale geletterdheid volgens de frequentie van computergebruik thuis
(PISA-indexen voor computergebruik thuis voor ontspanning en schoolwerk)**

Naast de frequentie vertonen ook de concrete activiteiten die de leerlingen thuis op hun PC uitvoeren een verband met hun prestatie voor digitale leesvaardigheid. Onderstaande figuur toont bijvoorbeeld dat Vlaamse 15-jarigen die nooit surfen op internet voor hun plezier een significant lagere score behalen dan hun leeftijdsgenoten die dit wel doen. Deze positieve relatie tussen surfen en prestatie voor digitaal lezen geldt ook internationaal en blijft zelfs na uitzuivering voor de algemene leesprestatie van de leerlingen significant. In tegenstelling tot leerlingen die dagelijks surfen voor hun plezier, blijken leerlingen die dagelijks gamen lager te scoren voor digitale leesvaardigheid dan hun leeftijdsgenoten die niet of minder frequent gamen, maar deze negatieve samenhang verdwijnt wanneer de algemene leesprestaties van leerlingen in rekening worden gebracht.

Score voor digitale geletterdheid volgens de activiteiten die leerlingen thuis op computer uitvoeren (Vlaanderen)

**DIGITALE
GELETTERDHEID
volgens PISA**

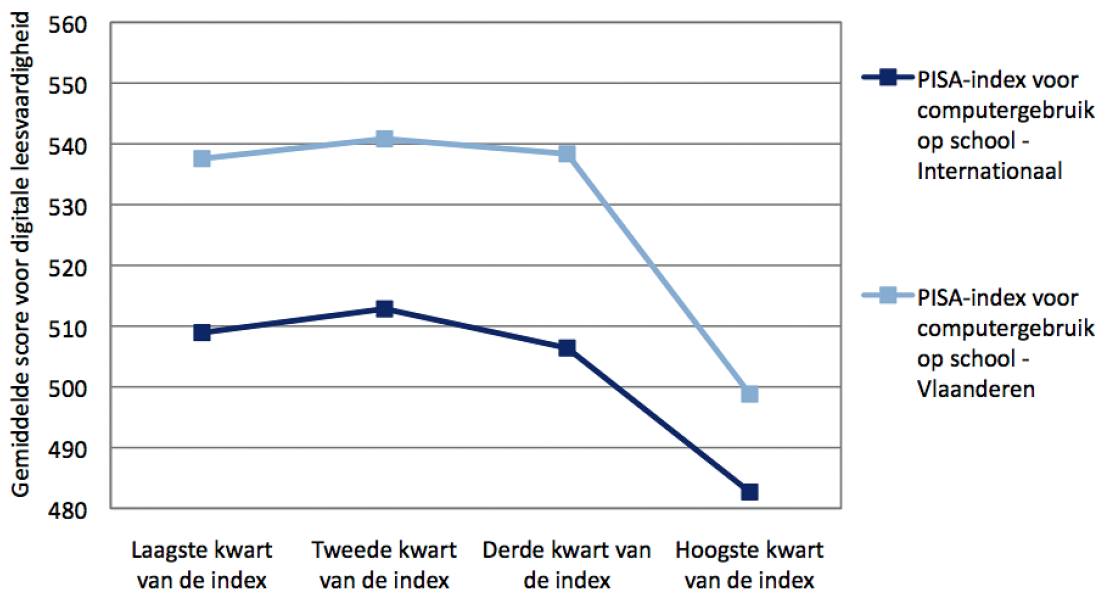
Is er een verband tussen PC bezit/gebruik op school en prestatie voor digitale geletterdheid?

Vlaanderen behoort samen met Australië, Zweden, Noorwegen, IJsland, Nieuw-Zeeland, Japan en Spanje tot de landen waar PC-gebruik op school een positief verband vertoont met de prestatie voor digitale leesvaardigheid. Vlaamse 15-jarigen die op school een computer gebruiken scoren gemiddeld 12 punten hoger voor digitaal lezen dan 15-jarigen die op school geen computer gebruiken. In twee landen (Hongarije en Polen) is er daarentegen een negatief verband en in de overige landen is er geen significante samenhang.

Ook de samenhang tussen de frequentie van computergebruik op school en prestatie voor digitale geletterdheid is anders dan bij computergebruik thuis. Overheen de OESO-landen presteert de groep leerlingen die het meest intense gebruik rapporteert (~ het hoogste kwart bij de PISA-index voor computergebruik op school) het laagst. Deze groep haalt een gemiddelde score van 483 punten terwijl de scores van de andere drie groepen schommelen rond de 510 punten (509 voor het laagste kwart bij de index voor computergebruik op school en gemiddeld 510 voor de twee groepen die de “gematigde” gebruikers weerspiegelen).

De Vlaamse relatie is een perfecte weerspiegeling van die internationale samenhang. De groep Vlaamse 15-jarigen die het meest intense computergebruik op school rapporteert, haalt de laagste gemiddelde score voor digitale geletterdheid (499 punten) terwijl de scores voor de groepen met de laagste en het gematigde computergebruik op school rond hetzelfde, hogere gemiddelde schommelen (respectievelijk 538 en 540 punten).

**Score voor digitale geletterdheid volgens de frequentie van computergebruik op school
(PISA-index voor computergebruik op school)**

Meer informatie

Voor meer informatie over PISA in Vlaanderen, ga naar www.pisa.ugent.be. Of contacteer ons via PISA@ugent.be.

Vlaamse overheid

